

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Križ in vstajenje.

Čudno veliko je „križev“ v našem vsakdanjem pogovoru. O križu dela in skrbi govorimo, o križu v družinskem in družabnem življenju, o križu v poklicnem in narodnem življenju. Škoda le, da ta pogosta naša beseda o križu nima več tiste vsebine, kot so jo poznali naši očetje nekoč, ko so postavljali križe celo na poteh in stezah, ko so gradili križe na naših vrhovih, vtikali male križe vrbovih vejic v svoje njive in vrtove. Kamnati in lesení spomeniki križa okoli nas, križi v cerkvah, domovih in na grobeh, križi let in skrbi in gorja — vsi križi sveta in življenja so glasni klicarji enega samega križa, križa prvega velikega petka in prve velike noči.

Postojmo za trenutek pri prvem križu! Nosil ga je in je na njem visel On, ki je govoril o sami ljubezni, ljubezni do Očeta in bližnjega. On, ki ni nikdar nikomur storil žalega, delil le same dobrote, nasitil lačne in napojil žejne, zdravil bolne in oživil mrtve. On, ki je bil pokoren svojim starišem, ki je ljubil svoj narod in spoštoval državno postavo, kot nihče pred njim in za njim. On, ki bi bil lahko z mezincem strl v prah vse svoje sovražnike in mučitelje, se je pustil zasramovati, bičati, s trnjem kronati, sprejel je svojo smrtno obsodbo, sam nosil svoj križ in se pustil križati. In še umirajoč na njem je prosil za svoje sovražnike.

Veličastna je beseda prvega križa. Veličastna zato, ker govori o trpljenju, kot še nihče prej in nihče poslej ni govoril o njem, ki je kazen za sovražstvo do Očeta in bližnjega. In vendar je trpljenje ono, ki sega najbolj globoko v vse žitje in bitje na zemlji. Mi vsi smo rojeni pod križem. V svoji notranji in zunanji bednosti ga nosimo, ko se krivi pod glasom svoje vesti naša duša, ko se zvija naše telo pod bičem truda, bolezní ali nesreče. Pot sleherne družine je križeva pot od poročnega dne skozi prečute noči naših mater, žulje in gube naših očetov, padce in vstajenja nas otrok. Kaj drugega kot križeva pot je življenje kmetov in delavcev, obrtnikov in uradnikov, duhovnikov in učiteljev, življenje v vršitvi neprestane dolžnosti, v trajnem delu, ob udarcih in nevšečnostih dneva. Križeva je danes med njimi predvsem pot brezposelnikov, stradajočih, od živlenske borbe pohojenih. Tudi narodi morajo s križem na Golgoti, okusiti morajo trpljenje lastne razbitosti in razdvojenosti, nerazumevanja sosedov, njihovega zasmehovanja svojih dobrih želja. Ni svet zastoj imenovan dolina solza in trpljenja in naše življenje hoja za trpečim Kristusom.

Zakaj trpljenje? Ker je v malem in velikem svetu še toliko judovskega sovražstva, farizejske ošabnosti, Judeževih poljubov, odurnosti hlapcev in vojščakov, Kafeževe zlobe, Pilatove slabosti; ker je med nami in v nas še toliko brezboštva, sebičnosti in krvoželjnosti.

Prvemu velikemu petku je sledila velika noč, vstajenje zasramovanega, bičanega, križanega Kristusa. Velika noč nič manj pomembna od božične noči, le še lepša in svetlejša, ker je nosila odrešenje svetu.

Od prve velike noči do danes je posvečeno vse trpljenje v življenju, posvečeno kot soodreševanje sveta v Njem, ki je vzel nase vse sovražstvo sveta od prvega do zadnjega dne. Odtlej se vsaka križeva pot končuje z vstajenjem. Iz duševnih muk in srčnih bolečin se odtlej narodijo čisti značaji, ki dobro mojstrijo življenje zase in za svoje. Odtlej se spet poraja skrivnostna družinska sreča iz materinih solz in očetovih gub, iz družinskega trpljenja. Vsako vestno, bodisi še tako težko poklicno delo je odtlej obdano s posebnim blagoslovom in je vir duševnega in telesnega blagostanja. Narodi na križevi poti so bližje velikonočni lepoti

in resnici, bližje velikonočnemu veselju. Pa vse to iz trpljenja se porajajoče veselje je le bled odsev onega velikonočnega veselja, za katerim hrepeni vsako, še tako borno človeško srce in ki je zanj pripravljeno kot sad prvega velikega petka. „Oče, ne moja, le Tvoja volja naj se zgodi!“ V tistem spravnosti-polnem trenutku na Oljski gor! sta se križali v Bogu-človeku božja in človeška volja in se združili v novo voljo. Tedaj je skozi temo peklenke noči prvič zasijalo sveto velikonočno jutro. Od tedaj do danes je tako: kjerkoli se križa in združi božja in človeška volja, vsikdar in povsod sledi trpljenju velikega petka vstajenje velike noči.

Zato naj ne temnijo naši pogledi ob križu sodobnega gorja, ki ga je tako polno naše osebno

in družabno, poklicno in narodno življenje! Razkošno kot nevesta se je pripravila narava okoli nas, da sprejme svojega Gospodarja. Mi pa skrbimo vsaj sedaj za vigred naših duš in src! Da bodo v letošnji veliki noči zvonovi vsem pri nas slovesno oznanjali radostni „Aleluja!“ — Kristus je vstal! — Vstal je ne samo pred tisočdevetsto leti iz groba na Kalvariji, marveč je vstal tudi danes na letošnjo veliko noč iz grobov naših duš, vstal je v naših domovih in dolinah!

Tebi, naš narod, veljaj še posebej naš velikonočni pozdrav! Nič manj križeva ni tvoja pot od poti ostalih narodov. Nosi trpljenje v sebi in okoli sebe z vdanostjo svojega velikega Vzornika in veruj z nami vred, da po velikem petku zasije zlato velikonočno jutro tudi tebi!

Mir v svetu se krha naprej.

Svetovni položaj je zamotan kot še nikdar poprej. Mednarodne zveze držav se krhajo, mednarodne pogodbe ostajajo samo še krpe papirja, na svetovnem pozorišču pa se srečavajo gospodarski in politični interesi posameznih držav že skoroda v divji tekmi. Trenutno skuša Hitler svetu usiliti svoje pojme o svetovnem miru in svet jih sprejema z deljenimi čustvi.

Kakšen mir si predstavlja Hitler? Hitler je odgovoril na zahtevo velesil, naj Nemčija nudi zadoščenje za kršitev mirovnihih pogodb, s svojimi mirovnimi predlogi. Teh ni nič manj ko 19, katerim je dodanih še 5 točk o omejitvi letalske, piinske in težke artiljerijske vojne ter bojov s tanki in napadov na zaledje. Nemčija je pripravljena za nenapadalna pogajanja z vsemi sosedi, vendar hoče vršiti pogajanja samo posamič z državami. Nadalje predlaga veliko mednarodno konferenco, ki naj uredi vsa odprta vprašanja in ukrene omejitve oboroževanja. Mir naj se zagotovi za celih 25 let.

Francija je nad nemškim predlogom ogorčena. Francija bo te dni odgovorila na nemške predloge. Na vsebino se da sklepati iz ogorčenja, ki vlada v Franciji zbog nemških predlogov. Francija te predloge odklanja. Po njenem mnenju zasleduje Nemčija z njimi svoje velenemške cilje, ki so v nemški nadvladi svetu. Nemci pojmujejo svetovni mir tako, kot je zanje koristno in ugodno, ne pa kot to zahteva pravičnost in spošto-

vanje mednarodnih obveznosti. Želja deljenih pogajanj Nemčije s sosedi pa kaže, da hoče Nemčija z velesilami na zahodu postopati drugače kot s sosedi na vzhodu. Francija pozna samo eno pristojno mesto za mirovna pogajanja: Zvezo narodov.

Anglija hoče posredovati. Nedavno še je Francija skušala posredovati med Anglijo in Italijo v abesinskem sporu. Danes že ji vračuje Anglija s svojim stališčem, ki Francozov seve ne zadovoljuje. Svetovna vladavina skuša ohraniti v interesu svojega imperija mir za vsako ceno. Vsak večji pretresljaj v svetu bi namreč sprožil obilico nerešenih vprašanj angleškega imperija. Angleži bi radi videli, če bi Franciji nasproti stali enakomočni Nemci, ker bi s tem po angleškem mnenju bilo ohranjeno evropsko ravnotežje. Ta razlog soodločuje pri oklevajočem angleškem stališču napram nemškimi predlogom.

Italija bi podpirala Nemčijo. Angleži so hudi na Italijane, ker z svojimi zmagami na abesinskih frontah ogrožajo angleške interese v Afriki. Sedaj se pojavljajo prvi znaki zblizanja Italije z Nemčijo. Nemški časopisi slavijo italijanske zmage v Abesiniji, v Rimu je nedavno govoril hitlerjanski minister Franck in bil sprejet tudi od Mussolinija. Na drugi strani pa je Italija, ki je Angliji formalno odrekla pravico na Tana-jezerom, katero daje oblast nad nilskimi vrelci. Vsekakor bo Italija tudi v bodoče znala čuvati svoje interese.

Zadnji abesinski naporí zlomljeni. V severni Abesiniji italijanske čete naglo prodirajo. Ob jezeru Ašangi se jim je postavil nasproti sam neguš na čelu svojih vojakov. Bitka je končala z abesinskim porazom. Nad glavnim mestom Addis Abebo so se prvič pojavila italijanska napadalna letala in obstreljevala abesinsko letališče. Abesinska letala so uničila in bombardirala objekte radio-postaje. Neko letalo je v višini par sto metrov krožilo nad središčem mesta in cesarskim dvorom. Prebivalci mesta bežijo na vse strani v srahu pred novim napadom. Pričakuje se, da bo vojna v doglednem času končana. V obupni vlogi se je neguš menda zadnjič obrnil na Zvezo narodov za pomoč.

Čehoslovaška se pripravlja. Čehoslovaška država se nikakor ne nahaja v zavidljivem položaju. Računajoč s tem dejstvom je vlada odredila več obrambnih ukrepov. Predložen ji je bil poseben obrambni zakon, katerega je zagovarjal vojni minister tako: Bodoča vojna bo vojna cele domovine z vsem prebivalstvom. Zato se je treba najo pravočasno pripraviti. Treba je tudi preskrbeti potrebno za prehrano in oskrbo prebivalstva. Pravočasno je treba razdeliti poljedelske pridelke

in tudi industrijske izdelke pravilno usmerjati. Le smotrena priprava za obrambo domovine bo odvrnila nevarnost neprijateljskega napada. — Medtem je došlo iz Prage poročilo, da so se pogajanja vlade s Slovaki razbila in da Slovaki torej ne vstopijo v vlado. Neuspeh se je rodil ob slovaški zahtevi po posebnem ministru.

Rumunski kralj poseti Sofijo. Koncem aprila pričakujejo v bolgarski prestolici Sofiji prihod rumunskega kralja Karola. Sprejeli ga bodo z velikimi častmi in so že sedaj v teku velike priprave. Kralj Karol in bolgarski kralj Boris bosta vodila važne pogovore, ki se tičejo vseh spornih vprašanj med obema državama. Obisk ne bo brez večjih posledic.

Težave sovjetskega gospodarstva. Stahanov, delavec z rekordnim delovnim uspehom, je bil doslej vzor sovjetskega delavca in so ga razbobnali v posnemanje. Delavce, ki so sledili klicu, so imenovali stahanovce. V zadnjem času pa javlja jo sovjetski listi, da je stahanovsko gibanje prineslo nered v gospodarstvo, ker podpira kakovostno slabo delo. Ponekod so delavci to gibanje sarni zadržali, ker se je pri delu pojavila tudi cela vrsta škandalov, da se n. pr. bahajo s stahanov-

skim naslovom očitni lenuhi. Moskovska „Pravda“ jih napada ter imenuje ničvredne lenuhe in postopače, katere je treba brez usmiljenja zatreti.

V Španiji „delijo“ zemljo. Socialistični nemiri v Španiji se nadaljujejo. Vlada pripravlja dalekosežen načrt agrarne reforme. Medtem pa so predvsem v južnem delu dežele delavci sami razdelili zemljo. Reforma, ki je že v teku, spremljajo mnoge nepostavnosti. Socialistični vodje zasedajo samostane in župnišča ter tod ustanavljajo „rdeče domove“. Na velikonočno nedeljo se vršijo domača v vseh občinah občinske volitve, katerih se desničarske stranke v očigled naraščajočem nasilju socialistov in komunistov najbrže ne bodo udeležili.

Težave življenske zavarovalnice „Phönix“. Mnogo se že piše o tem, da je zašel veliki zavarovalniški zavod v gospodarske težkoče. Razširjenje zavarovalnega področja, nizke tarife, ogromni propagandni stroški, vse to in še več je vzrok, da je zavod v zadnjih petih letih utrpel škodo 250 milj. šilingov. Čim so postali neredi očitni, je posegla vmes vlada in odredila takojšnjo ureditev, ki se ne sme izvršiti na račun zavarovalnic; krivci bodo kaznovani po zakonu.

Vsebinska zakona, ki uvaja splošno vojaško dolžnost. Zakon obsega šest členov: 1. Državljeni avstrijske zvezne države v starosti od 18. do 42. leta se lahko po potrebi pozovejo v vojaško službo z orožjem ali brez njega. 2. Vlada lahko vsakega državljana v smislu prvega člena tega zakona pozove na zdravniški pregled, da se ugotovi, ali je telesno in duševno sposoben za vojaško službo. 3. Zvezni kancler se pooblašča, da v sporazumu z ostalimi zainteresiranimi ministri izda vse potrebne izvršilne odredbe v zvezi s tem zakonom, zlasti tudi, kar se tiče načina vojaškega službovanja. 4. Člen vsebuje kazenske določbe za one, ki se ne bi pokorili določbam tega zakona. 5. Člen odreja, da morajo občine sodelovati v vojaških zadevah, zlasti glede novičenja in slično. 6. Člen vsebuje prehodne določbe, nanašajoče se na preosnovanje sedanje oborožene sile Avstrije v enotno zvezno vojsko.

K vojakom pojdemo!

Minuli teden je državni zbor sprejel ustavni zakon, ki bo dalekosežnih posledic za notranji in zunanji razvoj naše države. Po novem zakonu so vsi avstrijski možje od svojega 18. do 42. spet obvezani, da služijo vojake. Novi zakon je pred državnim zborom tolmačil kancler sam z daljšim pregledom položaja. Mem drugim je povedal tole:

„Naš cilj je ozdravljenje države. Tudi uvedba vojaške obveznosti služi samo dosegi tega cilja.“

PODLISTEK

Janez Jalen:

Previsi.

(2. nadaljevanje.)

Govrenc in Matija sta si začela prišepetavati: „Skalni plezavček.“

„Ga slišim in vidim. Lepo pisan ptiček je.“

„Tudi midva sva bila mlada.“

„Ko bi človek znal tako z lahkoto plezati po skalah.“

„Potem bi v vseh gorah nikjer več ne bilo mirnega kotička. In — — Zakaj naj bi Bog ravno človeku dal vse spretnosti. Morebiti zato, da bi se mu laže puntal.“

Obmolnila sta in se tako zaverovala v plezavčka, da sta skoraj prezrla, kako je počasi na Možeh izza skale zrastle najprej zelen klobuk z gamsovimi čopom. Za njim se je primolila vsa glava in roke so dvignile preko brk daljnogled na oči.

„Psssst!“

Preganjanca nista dolgo čakala, da je od preganjancev vstal prvi in pokazal vso svojo visoko postavbo. Oni z gamsovimi čopom in daljnogledom je bil. Za njim sta se dvignila še druga dva. Starejši je nosil ruševčevo pero za klobukom, mlajši samo šopek očnic.

„Še ne sanja se jim ne, da sva tako blizu njih. Drugače bi se ne nastavljali za tarčo.“

Plezavček je utihnil, zrefetal in odletel tako nizko nad Matijem in Lovrencem, da bi ga bila lahko z roko dosegla.

„Zlata vreden ptiček si. Kako dobro si náma v prid premočil lovce. Kar poljubil bi te.“

„No, no. Oženjen dedec si in pet otrok že imaš.“

Dosedanje prilike in razmere so otežkočevale razvoj, nevoljni smo opazili na delu sile, ki so navidez kazale dobro voljo za sodelovanje, a so v resnici služile razkroju. Temu nasproti stojijo uspehi, ki smo jih dosegli kljub temu na gospodarskem in gospodarsko-političnem polju. Državni dohodki so se v primeri v zminulim letom zvišali za 14 odstotkov, hranilne vloge denarnih zavodov naraščajo, naša proizvodnja blaga se zvišuje. Mnogi so nestrpni zaradi prepočasnega izgrajevanja stanovskih organizacij. Tem naj zagotovim, da bomo v letošnjem letu dovršili še dobršen del tozadavnega ustavnega načrta. Ob dovršitvi stanovskih organizacij si nadejam pomirjenja v socialnem pogledu, ker bodo s tem izravnana nasprotja delodajalcev in delojemalcev. Tudi v mednarodnem pogledu napreduje naša konsolidacija. Naša Avstrija želi miru in sporazuma z vsemi sosedami. Z rimsko pogodbo pa smo utrdili in poglobili naše vezi z Italijo in Ogrsko.

Z uvedbo vojaške dolžnosti ne nameravamo ničesar nedovoljnega. Smo država, ki je doslej vzorno držala pogodbe in ki je storila vse na notranje ozdravljenje in za ohranitev miru v srednji Evropi. Če gre za ugled naše obrambne sile, hočemo dokazati, da se spoštujemo sami in zato hočemo ohraniti neodvisnost naše dežele. Ustavno zajamčenim pravicam državljanov postavljamo nasproti ustavno zajamčene dolžnosti v področju državne varnosti pred zunanjimi ali notranjimi sovražniki, bodisi sedaj, da se vrši ta dolžnost z ali brez orožja. Na vsak način bo obvezna vojaška služba doprinesla svoje, da postane dobra šola mlademu avstrijskemu narodu. Avstrija pozna razliko med pravico in nasiljem. Zato si je vzela pravico, ki jo ima vsaka druga država.“

Novi ustavni zakon je sprejel državni zbor in z njim vse avstrijsko ljudstvo brez izjeme z velikim in iskrenim navdušenjem. Z njim je hkrati ugodeno dolgotrajni želji podeželskega ljudstva, ki si je v skrbi za svojo doraščajočo mladino že davno želelo, da se upelje obvezna vojaška služba.

Tudi inozemstvo je vzelo korak avstrijske vlade z razumevanjem na znanje. Velike kot male države poznajo zunanje in notranje težkoče avstrijske vlade in smatrajo novi korak za potreben in nujen za konsolidacijo Avstrije. Tudi države Male zveze so vzele avstrijski korak brez vsakega razburjenja na znanje.

Inozemski in avstrijski listi pripisujejo uvedbi vojaške obveznosti velik notranje-političen pomen. Z njo je vlada dala vojaščini prvenstvo pred prostovoljnimi oboroženimi formacijami. To dejstvo je izrecno povdrazil notranji minister Baar-Baahrenfels na heimwehrovskem zborovanju v Solnogradu. Dostavil je: „Vlada ne želi tekmovanja formacij z rednim vojaštvom. V vrstah Heimwehra hočemo odstraniti vsako poli-

pa tako razneženo govoriš. Prav nič ti ne pristojaj.“ Razposajeno je Lovrenc izpod povešenih brk ponagajal tovarišu.

Matija mu odgovora ni ostal dolžan: „Nič mi ne oponašaj Marijane in otrok. Tudi ti bi se bil rad obalil, pa ti na županiji niso dovolili.“

Redko komu bi Lovrenc teh besedi ne bil zameril. Matiju jih ni. Matija ga je dobro poznal in vedel, da se Lovrenc med pravimi rad ponorčuje iz samega sebe. Nalašč ga je na to navedel. Saj so bili on, Lovrenc in Janez trije najbolj pravi. Vsi trije že od mladih nog prijatelji in vsi trije v dveh laških vojskah komorati. Devet in petdesetega in šest in šestdesetega pod Kustuco. Matija je dobro zadel in Lovrenc je kar koj poprijel:

„Mi niso dovolili vzeti Špelo. Komu so bili skijubali kakor sami sebi. Špela lepo na Pokljuki planini in se ji godi, kakor bi se ji pri meni nikoli ne. Naš kraj je pa ob najboljšo majerco. Če je drugim prav, je meni tudi, saj imam samo takrat kravo, kadar se ga nakravim. Ooo, Špela je na dobrem, jaz nič na slabšem. Mi vsaj ni treba napol zastoj vleči bahatim kmetom. Saj nisem dolžan za drugega skrbeti kakor samo sam zase, pa za tisto svojo staro, ki jo odzadaj nosim. Ta se je že davno naučila, da veliko prenese. Kadar me ne bodo več hotele nesti noge za gamsi, bom pa na srenjo spadela. To jim bom uganjal puščobo, ko bom hodil od številke do številke jest in spat. Pri vsaki hiši bom babo tako razjezil, da jo dedec za tiste lune še pogledati več ne bo smel. In kadar bom umrl, me bodo morali zastoj pokopati in še stroške bodo imeli z menoj. Jim bom že zagodel berača, ki se ne sme ženiti, da ne bi beračije naprej sejal, kakor so rekli takrat. Seveda. Namesto njih naj nosimo kožo naprodaj na vojske. Če si srečno odnesel glavo in ude in vsa

tično delovanje, da pride do veljave samo politika za nemško, krščansko in socialno Avstrijo.“ — Kanclerjevo stališče je s trenutkom, ko je stopil v veljavo novi zakon, izdatno okrepljeno in je pričakovati, da bo odslej zamogel še smotreneje stremeti za ozdravljenjem javnih prilik. Podrobnosti k novemu zakonu še niso izdane in jih pred jesenjo najbrže ni pričakovati.

DOMAČE NOVICE

Veselo veliko noč

vsem našim naročnikom, bralcem in prijateljem! Naj bi v nas rastle in se utrdila zavest, da je za vse življenje v svetu, za malo in veliko, veljaven velikonočni paragraf: Iz trpljenja se narodi zdrava rast!

Uredništvo in uprava.

Čuvajmo domačo zemljo!

Koroška je lepa dežela. Bog nam je dal to lepo zemljo in naša dolžnost je, da to lepo zemljo tudi ohranimo.

Vedno zopet prihajajo tujci, ki hočejo pokupiti našo lepo zemljo. V zadnjem času prihajajo Tirolci, ki hočejo pokupiti našo zemljo. Naša zemlja je lepa, mnogo lepša nego tirolska. Tirolci so znani, kako ljubijo svojo domovino. Kdo ne pozna Andreja Hoferja? A povejmo Tirolcem, da tudi mi ljubimo svojo zemljo in da hočemo na tej zemlji ostati.

Kam naj gredo naši ljudje, če prodajajo svojo zemljo? V mesta, da pomnože mestni proletarijat? Koliko lepše in zdravejše je na deželi nego v mestu!

In kje je naša ljubezen do domovine? Toliko se govori o domovinski ljubezni. Naj se ta ljubezen kaže zlasti v tem, da ohranimo zemljo, ki smo jo sprejeli od očetov. Izdajstvo nad domovino bi bilo, če bi prodajali našo lepo zemljo tujcem. Naj velja tudi tukaj: **Koroška Korošcem!**

Tirolec ne prodaja svoje zemlje tujcem. Tudi mi je ne prodajamo! Kdo ne pozna lepe pesmice: Oj hišica očetova — zdaj se ločiti morava. Žalostno je ločiti se od rodne hiše, a še stokrat bolj žalostno je, če prodajš rodno hišo in izgubiš rodni dom za vedno.

Čuvajmo torej rodno zemljo, našo domovino, čuvajmo naše domove in zemljo očetno! Im.

dolga leta odslužil, bi pa komaj bilo, da bi se sam nasadil na bajonet, da ne bi prišel domov v napotje. Saj privoščim jim ravno ne, primazalo bi se jim pa. Bog naj jih kdaj udari s takimi časi, da bo moralo vse od kraja na vojsko. In smrt naj tako žanje, da bo po vojski gruntarskim vdovam kruljavih kajžarskih sinov zmanjkovalo za možilo.“ Lovrenc je pljunil v razpoko pred sabo.

Matiju je bilo žal, da je podražil prijatelja, ko se je tako bridko razvnel. Hotel je njegove misli zaobrniti drugam:

„Preglasan si.“

„Samo kdo naj se mi gane. Odpihnem ga kakor muho. Poglej, kako neumno skupaj tišče. Kakor jarci. Dva z eno kroglo lahko prevrnem. Tretjega bi ti prav gotovo ne zgrešil. Podobno stoji, kakor tisti laški oficir, ki si ga prekucnil z zidu, ko smo jemali Kustoco.“

Matija je malo pomolčal, preden je odgovoril:

„No, no, no. Le kako da sem ga ravno jaz.“

„Prisegel bi se, sem pa trdno uverjen. Si rekel takrat: „Nič več ga ne morem gledati, kako se korajži in jim ukazuje, da nas moré.“ K murvi si prislonil in sprožil. Seveda. Skozi dim se ni videlo, kaj je krogla naredila. Plementezar se tudi ni več pokazal, čeprav se je parkrat tam okrog za skedenjska vrata na široko razkadilo. Sem prav nalašč pazil, ko smo dreveli po bregu navzgor. In menda ti tudi.“

Kakor prej Lovrenca, je sedaj Matija pričela minevati dobra volja:

„Bog ve, kdo ga je. Kaj sem mar samo jaz streljal!“

„Zeno samo kroglo je bil preluknjan. Saj smo ga skupaj šli gledat. Takrat si verjel, da si ga. Ne vem, zakaj se doma vsa leta tako braniš priznati.“

Žitara ves. V naši fari so zadnje tedne pobirali podpise za nemško pridigo in nemško petje v cerkvi. Mi si pri tem mislimo svoje: v celi fari ni tucat Nemcev in še ti doslej niso prihajali v cerkev. Podpise pobira človek, ki se je pred dvema letoma na zborovanju domovinske fronte izjavljal za Slovence. V spremstvu protestanta g. Fuchsa in gñe Steinacherjeve, sorodnice znanega dr. Steinacherja v Berlinu, je imenovani vršil svoje „misijonsko“ delo. Uverjeni smo, da bo cerkvena oblast čuvala izključno interese cerkve, kot naj tudi posvetna oblast čuva izključno državne interese. To bosta storili, če bosta čuvali ljudstvo, ki daje Bogu, kar je božjega, in državi, kar je njenega.

Ponarejeni šilingi v prometu. V zadnjem času se množijo slučaj, da pridejo ljudem v roke šilingi, ki so ponarejeni. So iz bakra in medenine ter poniklani, njihova teža je večja od teže pristinih novcev, črke so večje in okorne. Očividno se je ponarejevalec učil graverske stroke. Za poročila, ki dovedejo do njegove izsleditve, je finančni minister določil nagrado tisoč šilingov.

Lipa. (Nov božji grob.) Po prizadevanju tukajšnjega cerkvenega odbora in s pomočjo prispevkov farne občine smo dobili nov božji grob. Stari je bil napravljen v letu 1897 in ni več odgovarjal namenu, kateremu je določen. Novi grob je rezbarsko delo znanega cerkv. umetnika Campidella iz Dravske Bistrice in odgovarja popolnoma baročnemu slogu, v katerem je postavljen stranski oltar. Grob je preprost, a krasen in ob imenitni izpeljavi je cena primerna.

Wernberg. (Umor je nameraval.) 30letni Hugo Košutnik iz Beljaka je poročen s posestnico pd. Petrovčeve kmetije v Goričah. Na domu gospodinji njegova tašča, s katero se ni mogel ali znal razumeti. Vsled tega ji je opetovano grozil in bil zaradi dejanskega napada nanjo pred deželnim sodiščem tudi obsojen. Nato pa je Košutnik zasnoval peklenški načrt. Nekemu svojemu pajdašu v Št. Vidu ob Glini je ponudil 200 S nagrade za to, da taščo odstrani. Poslužil naj bi se strupa, v skrajnem slučaju pa naj bi jo ubil. Njegov prijatelj zli nameri ni bil naklonjen, o njej je bilo obveščeno tudi orožništvo, nakar je bil Košutnik naznanjen prekemu sodišču. Kazen za nečuvstvo brezvestnost mu ne izostane.

Hodiše. (Napad ali nesreča.) Zadnje nedeljo se je nekaj tukajšnjih kratkočasilo v gostilni ob jezeru, a so razšli ob policijski uri. Okoli tretje ure zjutraj pa nastane strašno vpitje ob potoku na Plešiščah. Eden od te družbe je ali sam padel v potok, ali pa je bil res napaden in potisnjen vanj. Pri padcu se je nataknil na ostanek odrezanega ovčja in se hučo poškodoval. Drugi dan so ga peljali v bolnico, a kmalu sta odgnala orožnika drugega od te družbe, ki se je šele pozimi priselil sem, v drugačno bolnico. Radovedni smo, kaj je bilo: ali nesreča ali napad? Tudi napadu se ne bi čudili, ker je pri nas vse mogoče, celo to, da se nečak pripelje z avtom iz Št. Ruperta, obstoji pred stričevo gostilno, vstopi, da stricu klofuto brez besede, se vsede nazaj v avto in se odpelje. Tem manj bi se čudili, če slišimo, da se je iz iste družbe izvršil napad na župnikovega hlapca kar z bajonetom. Zato pravim: pri nas je vse mogoče, nesreča in napad.

Krčanje. Ne smete pozabiti nas na visokih, sončnih Krčanjah, zato vam pišemo par novic. Lani smo dobili v našo sredo novega duhovnika v osebi č. g. Fritzerja, kateri delujejo na naši fari in se v veliko ljubeznjivo trudijo za svoje ovčice. Župnišče so preuredili in popravili sadni vrt ob njem. Lani so našo cerkev okrasili z električno lučjo. Pri vsej veliki skrbi jim gredo č. g. Drdlik, ki jih ne pustimo več od nas, radi na roko, posebno pri cerkvenih opravilih. Tudi naša šola bo bogatejša za novo pridobitev. Dobi namreč precej daleč iz gozda svežo vodo, katero je doslej tako pogrešala.

Pečnica pri Baškem jezeru. Lepo nas je po tégnil naš list za prvi april. Več radovednežev se je nevoljnih vračalo z Gradčence, ki baje krije v svojem skrivnostnem hodniku bajne zaklade. — Pa še druga aprilova gre po Rožu. Trdijo, da je župnik Hani Maierhofer iz Dollusove loterije potegnili 4000 šilingov. Hudomušneži so pridjali njegovemu dobitku tri ničle in napravili iz njegovih 4 šilingov štiri tisočake. Rabil bi jih že. Za veliko noč pa so mu mladeniči naše fare poklonili nov klobuk, za kar jih je obdaril z lepimi fotografijami, kjer je videti nje in Hanija z novim klobukom. — Začetkom aprila pa smo imeli v župnišču duhovne vaje za žene, katere je vodil č. župnik Koschier.

Kdor ljubi pikantne in močne juhe,

naj se posluži nove MAGGI-jeve guljaževe juhe. Je juha za vsak dnevni čas. Primerna in zelo okusna za malo južino, za obed in večerjo (eventuelno s klobasicami). 1 zavojček, ki zadostuje za 2 krožnika, stane 28 grošev. Treba pa se je točno držati navodil na vsakem zavojčku. 28

*****

Drobiž. Hauptmanna, znanega morilca Lindberghovega otroka, so minuli teden na električnem stolu usmrtili. — Dne 15. maja bo v Mariboru predan svojemu namenu obmejni avstrijsko-jugoslovanski kolodvor. Tozadevni pogovori med zastopniki obeh držav so se vršili minuli teden. — Za šolske prireditve je odslej poleg zvezne himne predpisana tudi „pesem mladine“. — V listu „Österreichisches Patentblatt“ sta navedena dva patenta iz Koroške in sicer patent na mehnični čistilnik podplat (izumitelj g. Rupert Vošpernik iz Podravelj) in na elastično čevljsko peto (g. Anton Schütz v Kapli na Dravi). — Dne 21. aprila je šole prost dan, ker praznujejo 200-letnico smrti princa Evgena. — Pocenjeno rženo moko (1 kg 10 grošev) bodo razdeljevali župani v okvirju pomožne akcije malim posestnikom in kajžlarjem. — Izravnalni prispevek pri mleku je za marec znižan od 7 na 5 grošev. — V Celovcu so zaprli trgovca Karla Aupricha in Matijo Rumpolda, ker sta osumljena poneverbe in goljufije. — Tatvine v deželi se množijo. V zadnjem času so neznanči vlomili v cerkveni nabiralnik pri sv. Lenartu v Podljudelju, posestnici Miškani na Otmanjah so odnesli 50 kg svinjskega mesa in 5 kg masla, v neki sekirski vili je zmanjkalo predmetov za 136 S vrednosti. Varujte se uznovičev!

Kose so kot malokateri predmet zadeva zaupanja. Že leta opozarjamo na to, da je „2 Rinder-Sense“ firme J. M. Offner, Wolfsberg in Kärnten, najboljši fabrikat. Tudi v preteklem letu je tvrdka dobila zopet mnogo priznanih pisem, kar dokazuje, da je ta kosa dobro uporabna tako v ravnini kakor v goratih krajih. Pri izdelavi kose se polaga največja važnost na to, da dobro reže, da ima pravilno obliko, širino in lego. Tvrdka je dobila poleg mnogih predvojnih odlikovanj v zadnjih letih na 6 razstavah 6 zlatih medalj. — Današnji številki je priložen prospekt in priporočamo našim čitateljem, da se zopet poslužijo dobre „2 Rinder-Sense“.

NAŠA PROSVETA

Farna družina.

Morda se bo mnogi spotikal ob naslovu, češ, kaj nas prosvetaše brigata farna družina in versko življenje. Zaupno na uho mu povemo, da so njegovi pojmi o narodno-prosvetnem delu ob takem vprašanju zelo plitvi in zato nujno potrebni poglobitve. Kolikokrat pritrjujemo besedi, da je vera temelj življenja. Morda smo tudi že tako daleč, da skušamo svoje osebno življenje uravnati po božjih zapovedih. Le redkokod pa smo tako daleč, da skušamo tozadevno naše stremljenje raztegniti na občestveno življenje, na našo vas in našo faro. Za to nam manjka poguma in tudi veselja. Še iz našega velikonočnega pisma naj bi ga črpali!

Kot je vera temelj življenja, je farna družina temelj prosvetne in gospodarske družine. Kjer ni urejenega skupnega verskega življenja, kjer ni skupne molitve, daritve ali kakršnegakoli drugega verskega življenja, tam hirajo prosvetna društva, gospodarska udruženja, zadržno delovanje. Tam v društvih in zadrugah životarimo, kot životarji poedinec, ki sicer sliši besede o verskem temelju, se morda od časa do časa zanj navdušuje, v vsakdanjem življenju pa jo riba po starem naprej.

Biti mora tudi skrb prosvetašev in zadržnikov in gospodarjev, da se najprej razživi farna družina. Vse, kar je v fari versko-občestvenega, spada v njo; molitev in daritev, pesem in govor, igra, knjiga in list. Verska prosveta ima obširnejši delokrog od narodne prosvete in je njen predpogoj. Tako lahko rečemo: **toliko je v fari smisla za društveno ali zadržno življenje, kolikor je smisla za skupno versko življenje.** In še drugo: **dokler se nam ne posreči ljudstva v fari versko razgibati, se zaman trudimo za narodno prebujenje.**

Klic gre na mladino, ki hrepeni po polnosti življenja, verskega in narodnega, gospodarskega in družabnega. Naša mladina je že opetovano dokazala, da hoče živahne prosvete, žilavega zadržništva in ji je zoper razdor ali prepir med malimi in večjimi, med šibkejšimi in močnejšimi v vasi in fari. Iz tega svojega stremljenja naj bi bila dobra opora svojemu duhovniku, voditelju farne družine, in mu stavila na razpolago vse svoje mlade sile. Ojačena se bo vračala sama v društvo in zadrugo, s seboj pa bo vodila vso farno družino, katero je soustanavljala in sooživljala. Tedaj se bo v vseh naših farah dogajal čudež, da bo življenje v naših prosvetnih društvih in naših zadrugah brstelo in cvetelo in zorelo v veselje vseh njihovih delavcev. Zato, mladina, na delo za požitve farne družine!

Šmihel pri Pliberku. (Društveno.) Pregled zadnje poslovne dobe kaže, da se stari ideali naših prednikov med nami spet poživljajo. Po zadnjem občnem zboru smo ustanovili mladinsko šolo, kjer se naši mali vadijo v slovenskem čitanju in govorjenju. Za male je pripravljena in urejena tudi posebna mladinska knjižnica. Na željo naših gospodarjev smo nato priredili kot nekaj poizkus gospodarski sestanek s predavanji o sadjarstvu in o pravilnem ravnanju z gnojem. Navzoči možje in fantje so sledili z velikim zanimanjem poljudnim izvajanjem domačih govornikov. Predzadnje nedeljo pa smo imeli spet drug sestanek s predavanjem iz slovenskega kulturnega življenja, pesmijo in tamburaško godbo. Društvena soba je bila do zadnjega kotička napolnjena. Sedaj pripravljamo Slomškovo proslavo in nato še nekaj posebnega. Pri vsem našem delu pogrešamo lasten prosvetni dom, na katerega vedno bolj mislimo.

Hodiše. Na praznik sv. Jožefa smo praznovali v domu društvenega patrona. Kot je kmečka hiša, ki nam jo je orisala društvenica v svoji deklamaciji, simbol moči in ponosa, tako se vzdiguje nad našo lepo vasico dom sv. Jožefa, simbol naše prosvete. Po kratko podani zgodovini društva in bodrilih č. g. pokrovitelja je sledila igra „Pri kapelici“. Da bi jo vsi vzgojno pojmovali, kot smo jo zajeli vase. Vzorno je igral naš Tonej Šuš, smeha ob njegovi igri ni bilo konca. Štavnica Micka pa nas je očarala v vlogi Metke. Tudi ostali stari znanci so dovršeno nastopili. Kmalu jih baje spet vidimo na našem odru.

Borovlje—Glinje. Društvo slov. diletantov priredi na velikonočni pondeljek ob 3. uri pop. pri Cingelcu tridejansko veseloigro „Zameten vlak“. V igri je več pevskih točk. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

Sveče. „Kočna“ priredi v nedeljo 19. aprila ob 3. uri pop. pri Adamu v Svečah igro „Rodoljub iz Amerike“. Kdor se hoče prav iz srca nasmejati, naj pride pogledat. Predprodaja vstopnic pri Kezvarju. Odbor.

Št. Jakob v Rožu. Naše prosvetno društvo priredi na velikonočni pondeljek na domačem odru veseloigro „Jezični dohtar“. Začetek predstave je ob 3. uri pop. Nedvomno bomo to igro uvrstili med najboljše šaloigre na našem odru. Sodelujejo tamburaši. Vavbljeni!

GOSPODARSKI VESTNIK

Okopavine, naš glavni pridelek.

Napredno kmetijstvo si je pri pridobivanju pridelkov iz poljedelstva nadelo dve glavni nalogi: čim več izvleči iz zemlje ter olajšati in izpopolniti poljska dela. Zato pravimo, naj umni gospodar dela mnogo več v možgani, ne pa samo z rokami. Čim bolj mora štediti s svojimi telesnimi silami in s silami svoje družine.

Največ pridelkov ima naše poljedelstvo od okopavin: od koruze, krompirja, fižola, pese, zelja, repe, korenja. Te nam nudijo ne samo hrane, ampak tudi zelo važen del krme za naše govedo in prašiče. Največkrat so te tudi edini pridelek, ki ga lahko vnovčimo kot dejanski dohodek naših kmetij.

Okopavine zahtevajo mnogo dela: pletve, okopavanja, osipavanja. Tako oskrbovanje je drago in zamudno, zato se često izvede malomarno ali prepozno. Posledice so slab pridelek. Podani sta dve možnosti pravočasnega in dobrega oskrbovanja okopavin. Ročno delo lahko nadomestimo z delom vprežne živine ali pa se poslužujemo primernega ročnega orodja. Prvo možnost imajo vsi kmetje, ki delajo z živino potom okopališča, osi-

palnika, kultivatorja in sličnega orodja. Manjšim postestnikom brez vprežne živine pa se svetuje nabava primerne ročnega orodja, ki je praktičnejše od motike. Dobijo se ročni okopalniki, ki se hkrati dajo uporabiti za pletev, okopavanje, rahljanje zemlje in osipavanje. Z modernim okopnim orodjem si prištedimo dela in časa. Najvažnejši pogoj uspešnega oskrbovanja okopavin je saditev v vrstah. Sadimo navadno pregosto, kar otežkočuje okopavanje. Tudi so nasajene vrste večinoma kljub vsej pažnji neravne. To seve onemogoča uporabo kateregakoli ročnega orodja, ki je praktičnejše od motike. Zato se poslužujemo pri saditvi vrvice. Delo je sicer zamudnejše, a prihranimo si nekaj semena. In lahko se poslužimo nate vprežnega ali ročnega stroja, ki nam prištedi tako zamudno in tudi neprijetno ročno delo.

Okopavine so naš najvažnejši poljski sadež. Skušajmo si delo zanj in oskrbovanje olajšati in izpopolniti, da bo njegov pridelek tem gotovejši in večji!

Po „Domoljubu“.

Za lepo sadje. Ni rastline, ki bi je v njenem razvoju nič ne oviralo. Posebno sadno drevje ima brez števila sovražnikov. K vremenskim nadlogam se pridružijo še razni škodljivci rastlinskega in živalskega rodu. Tako so se po naših sadovnjakih razpasli, da jih posameznikom ni mogoče več zatreti. Najškodljivejši je sadju zavijač, ki pokvari plodove in jih napravlja piškave. Zavijač je majhen metulček, ki ponoči leta z vrta na vrt. Po dnevi spi na drevesih in ga je vsled njegove sive barve težko opaziti. Tega povzročitelja črvičnosti sadja bo le tedaj mogoče pregnati, če se bo zatiranja poprijel vsak sadjar. Največ tega škodljivca je na zanemarjenem sadju. Ko je sadje za lešnik debelo, polaga njegova samica vanj svoja jajčeca. Zato je škropljenje in mazanje sadja z arborinom tudi v poletju nujno potrebno. Arborin je nekaka generalna medicina za sadje in nam pomaga ohraniti sadje zdravo. Sicer so še druga enako dobra sredstva. Vsaj eno naj bi poznal in imel vsak dober sadjar.

B.

Silo-naprava za srednje kmetije. Koder pri manjkuj običajno krme, naj si vendar napravijo male sile, ki jim bodo v veliko pomoč. Za hlev z 10 do 14 glavami govedi je treba za zimo na glavno okoli 3 do 4 tisoč kg silokrme. Prostornina naprave bi torej znašala okoli 40 kubičnih metrov. Silo gradimo najboljše v okrogli obliki. Proti silokrmi vladajo med našimi gospodarji še vedno veliki pomisleki. Mnogokod se bojijo, da je ensilirana krma škodljiva zdravju, da vpliva na brejost živine in še drugo. H temu to: Za zdravje in brejost krav ni treba imeti nobene skrbi. Tisoče naprav že je v uporabi in še od nikoder ni bilo čuti katerokoli pritožbo nad tovrstno krmo. Vsaj pozikuzili bi!

Iz zadružne pisarne v Celovcu. Na prodaj je 6 molznih krav, ki bodo koncem aprila teletile, 2 plemenska bika, 1 konj in izventega še raznovrstno žito, deteljno seme, mošt, krompir in drva. — Kupijo se 4 molzne krave, mlad in delaven vol, nadalje se kupujejo tudi raznovrstna žita. Ponudbe in vprašanja naslovite na **Zadružno pisarno, Viktringerring 26.**

Celovski trg minulega tedna: Krave 80—90, krave za klanje 50—60, prašiči 1.30—1.60, plemenski 2.00—2.30 S za kg žive teže. — 100 kg pšenice stane 38—40, rž 28—29, ječmen 25—29, oves 25—26, ajda 24—26, koruza 25—28, sladko seno 10—12, kisle 7—8, slama 4—5 šilingov. — Grah (1 kg) 80—1.00, leča 80—1.00, fižol 35—50, krompir 12—14, zelje 40—50, sirovo maslo 3.20 do 4.50, prekajena slanina 3.20—5.20, sirova slanina 2.20—2.40, svinjska mast 2.40—3.00 šilingov. — Jajca 9, kokoši 2.00—3.00, drva mehka in kratka 3.00—4.00, trda 4.00—5.00 S za meter.

Vabilo.

Izobraževalno društvo v Globasnici gostuje na velikonočni pondeljek dne 13. aprila 1936 ob 3. uri popoldne v Št. Rupertu pri Velikovcu s pasijonsko igro

Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa.

Na obisk prijazno vabi vse okoličane

Odbor.

ZANIMIVOSTI

Največja ladja sveta splavala. Dne 24. m. m. je prvič splavala po morju orjaška angleška ladja „Queen Mary“, ki je čudo moderne tehnike. Ima 80.000 ton, je opremljena z najmodernejšim komfortom in sprejme v svoje okrilje prebivalstvo cellega mesta. Nad milijon ljudi je prihitelo na njen krstni dan na obrežje, na stotine siren ji je tulilo v pozdrav. Trikrat je se v morju nasedla na dno in le s težavo so jo spravili v njej primerno globino. Kmalu nastopi pot v Ameriko in hoče Angliji priboriti modri trak, t. j. odlikovanje, da je najhitrejša ladja na morju.

Kitajci in njihove kite. Kitajska je nošnja kite možem prepovedala pod kaznijo izgona iz države. Zato nosijo kite samo še Kitajci, ki kažejo svoje umetnosti v evropskih ali ameriških cirkusih. Ti so sedaj veliki reveži. Če si porežejo kite, postanejo za občinstvo, ki obiskuje cirkuse, nezanimivi, če pa ne porežejo kit, izgubijo kitajsko državljanstvo. Če pride kak Kitajec na evropski ali ameriški konzulat in hoče podaljšati svoj potni list, najprej pogledajo, če nosi kite. V pozitivnem slučaju mu potnega lista ne podaljšajo. Večina Kitajcev s kito v cirkusih je zato evropskega izvora.

Nesrečni bogataši. Bogataši nimajo baš prijetnega življenja. Nепrestano se čutijo ogrožene. Nevoščljivci, nori in zločinci jim nēprestano pošiljajo grozilna pisma. Zato je podeželski stan starega Rockefellerja obdan z bodečo žico in z veliko četo policistov. Kralj ameriških bank, Morgan, si je najel posebnega okuševalca jedil, ker se boji zastrupljenja. Vsakdo, ki se v Ameriki ponša za milijonom, je prisiljen vzdrževati osebnega detektiva. Ne milijonar sam in ne člani njegove družine ne smejo napraviti koraka, ne da bi prej obvestili svojega stražnika. — Njihovih milijonov jim torej ni zavidati.

Od česa umiramo. Britski zdravstveni urad je preiskaval vzroke smrti in je izdal tale pregled: Od 29 ljudi umre samo eden naravne smrti vsled starostne oslabelosti. Največ ljudi umrje zaradi srčnih bolezni, katerim podležejo predvsem duševni delavci. Za tifusom umre vsak 1627. človek, za ošpicami vsak 127, za škrlatinko vsak 495, za oslovskim kašljem pa vsak 233. Za davico umre že vsak 114 Evropejev. Za rakom pa vsak sedmi človek. Do smrti se napije le vsaka 9170. oseba za porodom umre vsaka 85. mati. Za samomorom umre vsak 86. človek.

Letalska nesreča na ognjeniku. Nedavno je vozilo neko mehiško prometno letalo, v katerem se je nahajalo 12 evropskih turistov, nad mehiškim ognjenikom Popocatepetl. Turisti so si zaželeli, da bi videli ognjenik še bolj od blizu in zamogli fotografirati njegovo žrelo. Letalec je njihovi želji ustregel in se spustil nižje k gori. V višini nad ognjenikom je zrak precej redek, nenadoma je pilot izgubil oblast nad letalom, ki je nato tresčilo ob ognjenikove skale in zgorelo. Potnike so našli mrtve, v rokah so še držali svoje aparate. Med njimi je bil Oger, ki je nedavno doma priigral okoli 50.000 šilingov in si za dobljeno svoto privoščil potovanje okoli sveta.

Sovjeti obnavljajo kozaško slavo. V zadnjem času delajo sovjeti na obnovi stare kozaške slave. Donskim kozakom so dovolili nositi hlače z rdečimi pasovi, kozaško čepico z rdečim robom in starinsko sabljo. Mladina se uči ravnati s kozaškim orožjem ter se uri v kozaški jahalni umetnosti. Letos še nameravajo napraviti velik kozaški pohod, ki naj pomeni manifestacijo za obnovo kozaštva. Tako nameravajo sovjeti svojo vojsko ojačiti z izurjeno konjenico kozakov.

To so strelci! Dobri strelci so lahko pravi umetniki v svoji stroki. Neki Amerikanec je kazal v cirkusu tole umetnost: stal je na vrteči se plošči in streljal v točno določene cilje ter vsikdar zadel. Spet drugi strelci so streljali z hrptom obrnjen proti cilju; meril je na cilj, ki ga je mogel sam videti samo v malem zrcalcu pred seboj. Najboljši mojster v streljanju pa je nek ameriški častnik. Petnajst metrov oddaljen od njega je vrgel njegov pomočnik visoko v zrak karto, kot jih rabimo pri igranju. Karta je bila srčna dvojka. Med padcem se je nēprestano vrtela in spreminjala tudi smer svojega padca. In sedaj nezaslišana mojstrovina: častnik je dvakrat ustrelil v zraku se vrtečo in smer spreminjajočo karto in točno pogodil oba srca.

Dekle, ki se že tedne smeji. Ameriški listi polnijo trenutno svoje stolpce z opisovanjem neke Te-reze Hawkings, ki živi v Richmondu v državi Virginija. Pred tedni se je med neko gledališko predstavo začela nenadoma na vse grlo smejati in se odtlej nēprestano smeji. Dekle je sicer normalno. Vzroka, zakaj se smeji, ne ve povedati. Prepeljali so jo v bolnico, koder jo obiskujejo tisoči, ki hočejo videti najnovejšo senzacijo. Bolnica oddaja dnevno dvakrat poročila o njenem zdravju, ki jih nato oddaja celo radio-postaja.

Najmodernejši radio-aparati. Že pred dvema letoma je neka londonska družba razstavila radio-aparat, ki prekosi vse dosedanje aparate. Treba ti je samo izgovoriti ime zaželjene postaje in takoj aparat začne oddajati njen program. Zakličeš „Stop!“ in aparat takoj spet utihne, imenuješ katerokoli drugo postajo in takoj se oglasi. — Istočasno je bila razstavljena otroška železnica, ki se premika in ustavlja na izgovorjeno povelje. Stojimo torej pred dejstvom, da stroji ubogajo že samo človeško besedo. Ta iznajdba bo žela gotovo še bajne uspehe, ki bi si jih pred leti ne upal niko zamisliti.

Reka dela preglavice. Med Argentinijo in Paragvajem je reka Rio Pilcomayo mejna reka. Tako so določili leta 1879 in sta bili zadovoljni obe državi. Dolgo se nihče ni brigal za obmejno reko, ki teče po precej pustih krajih. V zadnjem času pa so zemljemerci ugotovili, da je reka stalno menjavala svojo strugo in se sedaj nahaja celih 200 km oddaljena od prvotne, katero so določili kot mejo. Ker so se argentiske čete držale reke kot meje, gradijo utrdbe ob sedanjem obrežju, kar seve nikakor ni povšeči Paragvajcem. Nastal je prepir, katerega bodo menda spravili s sveta z regulacijo svojeglavne reke.

V dijaškem domu. Mali Janko, prvošolec: „Gospod ravnatelj, ali bi smel ostati doma? Ni mi dobro.“ — Ravnatelj: „Kje ti ni dobro?“ — Janko: „V šoli!“

Izobraževalno društvo v Dobrli vasi priredi v nedeljo dne 19. aprila 1936 ob 3. uri popoldne igro

Živa pokopana

ter vabi vse prijatelje in ljubitelje poštene zabave k udeležbi. 30

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega ljubljenega očeta, soproga itd., gospoda

Lorenca Silan,

posestnika in odbornika Hranilnice in posojilnice v Dobrli vasi,

velja vsem naša najtoplejša zahvala. Posebno se zahvaljujemo č. župniku Poljancu za vse požrtvovalne obiske s tolažili sv. vere in za njegov v srce segajoči nagrobni govor, č. kaplanu Holmarju iz Tinj za asistenco, društvenemu moškemu in cerkvenemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke na domu in ob grobu, odbornikom Hranilnice in posojilnice v Dobrli vasi za izkazano čast in vsem sorodnikom in znancem, ki ste v tako častnem številu prišli od blizu in daleč spremit našega pokojnega na njegovi zadnji poti. Najsrčnejša hvala dalje vsem darovalcem cvetja in vencev, kakor vsem, ki ste ga obiskovali in tolažili v njegovi težki in dolgotrajni bolezni. Vsem naš iskreni „Bog plačaj!“

Blagopokojnika priporočamo v molitev.

Sreje-Škocijan v Podjuni, v marcu 1936. 31

Žalujoča rodbina Hrovatova.